

pridi zopet k Andražu, gotovo bode potem vse bolj gladko šlo in mi bode mo radi poslušali, čeravno smo mi že takovšne reči davno slišali. Več prihodnjici. Z Bogom Spühla sicer . . .

Sv. Anton v Slov. gor. Klerikalna predrznost se hoče zopet dvigniti, čeravno še njihovega gromovitega propada pri Sv. Trojici nihče ni pozabil. Zelo razžaljeni cerkmašter Jok se je potrudil v „Slov. Gosp.“ se olepšati, ker ga vendar grozno peče, da s mo pri Sv. Antonu natančneje razmere o njegovem bogastvu izvedli. Seveda se pa reče, da „Štajerc“ laže, čeravno to v posojilničnih knjigah črno na belem stoji. Čeravno je Roisov boter pred vsemi pri Sv. Trojici mu v oči očital, da si sedaj naj klerikalnega poroka vzame. Ako bi to ne bila resnica, bi Rois gotovo tožil. Pa neverjetno je, da si ta klerikalec ni klerikalca za poroka vzel, ampak trojiškega mesarja Zamola. Kje pa je tu „svoji k svojim“? „Za botra še je kak „nemškutar“ tudi dober, kaj ne? In „Štajerc“ tudi laže, da je Rois pri Ploju moral potegniti? Ja Rois, zakaj pa si brez tvojega prijatelja Kovaciča pobrisal, katerega so v zadnjo hišo zaprli. Ne delaj se lepšega kakor si, ker sedaj te ja vsi poznamo. Tvoj moder prijatelj posili-trojčki zdravnik ti tudi ne more več pomagat, ker on je s teboj vred zletel . . .

Sv. Trojica v Slov. gor. V nedeljo dne 17. t. m. sem bil pri Sv. Lenartu. Ko se popoldan domu podam, vidim da je v nemško šolo veliko ljudi zahajalo in ker sem med njimi tudi moje sosede zagledal, je tudi mene radovednost v tisto veliko dvorano potegnila. Sosed mi takoj povē, iz kakšnega namena je on tukaj in tudi jaz sem si mislil, da ostanem in si ogledam, kaj da ti otroci nemške šole vse znajo. In gledal sem fante in dekleta, katere so učitelji na stole vzdigovali, kateri pa so nam povesti predstavljali, da me je srce ganilo. In na enkrat prikoraajo dečki, postavijo se pred poslušalce kot vojaki in zapojejo pesem „Wir sind lust'ge Kameraden.“ Dalje sem poslušal, vedno bolj sem bil v zadregi. Veselje in žalost me prevzame, ko zaslišim pesem, katero sem jaz kot učence tretjega razreda pred tridesetimi leti pri Sv. Trojici popeval. In to pesem so me učili tačasni učitelj gospod Mauritsch. Sramoval sem se pred sosedom, ker solze so mi zalile moje oči. Ali kaj ko mojega soseda pogledam? On se ja tudi joče. Pa zakaj? Njegova deca je stala na odru in predavala lepo povest. Moj sosed je imel solze vedel, jaz pa žalosti. Ali pojdimo dalje! Pride igra „Schneewitchen“. Oh, kako krasno; neverjetno, da so ti igralci šolarji. Sedaj se nisem več sramoval mojih solz, ker mnogo starišev sem zagledal z robcem pri očeh. Od daril katera so se otrokom podarila, ne morem vse popisat. Mislim sem, pa na trojičke učitelje. Na nadučitelja, kateri je predpoldnom ne vem kolikokrat južnal, kateri je tako zvesto za svoj želodec skrbel, ne pa za tega svojih otrok. In po potu od te dvorane mi pride misel za mislijo. Moj sosed je imel malo časa za mene po potu, ker okoli njega so otroci od veselja skakali.

Mislil sem po potu tudi na moje otroke, katere nisem pustil v to šolo, da bi se ne gospodu kaplanu in učitelju zameril. In jaz se jim nisem zameril tem gospodom, to je res. Ali kaj moj fant poreče, to je druga. „Oča! Kedaj smem že iti služiti na Nemško? Mi ja že dolgo obetate. Jaz tudi hočem nemško besedo znat, saj jo vi tudi znate!“ To je, kar slišim vsak dan. In moral bodem v kratkem fanta, mojo desno roko, odpustiti in hvala trojičkim učiteljem, da se bodeva moj sin in jaz vsak za-se trudila. Jaz sem se v trojički šoli pri g. Mauritschu nemški naučil. Moj sin pa je šel k nadučitelju Mauriču, on pa ne zna nič nemški, ker sedaj tega ni več ali pa malo. Kako so se vendar časi predrn-gali. Pa vendar bi kaj tacega tudi pri Sv. Trojici lahko bilo. Ako bi gospod dohtar tiste krone, katere je za volitvo pri trojički posojilnici izdal, vbogim šolarjem daroval in učitelj Klemenčič ta čas, kar je za posojilnico agitiral, za pouk svojih učencev porabil, bi tudi pri nas ena lepa svečanost bila in oba bi si veliko prijateljev namesto sovražnikov pridobila. Ali kedaj bodeta ta dva sama poučevala, tedaj še bode moralo več fantov in deklet na Nemško služiti, ako ne bodo hoteli tepci ostati. In moje zadnje vprašanje je: Kaj pa ni prostora za nemško šolo pri Sv. Trojici? Nemška šola pri Sv. Lenartu ljudstvu ni vinarja stala! Ali to pri nas ni mogoče? Govorilo se je že nekdanj od nemške šole pri Sv. Trojici, ali tedaj sem še bil njen nasprotnik. Sedaj pa bodem prvi za njo glasoval in jo uresničiti pomagat. Trojičarji, pri vas je moč, dajte nam nemško šolo! Senarčar.

Razvanje pri Hočah. Ali ste že slišali, kaj se je v Razvanji zgodilo? Kaj pa, gospod? Jaz še nisem nič slišal! Ja še niste slišali, kaj se je zgodilo? Ne, ne gospod! Ali, vi vejste, da v Razvanji okol 30 let tista nemška šola obstoji, ali zdaj so šolarjem katekizme zmenjali, dali so otrokom namreč nemške in slovenske odstranili. Ja tako gospod! tega jaz nisem vedel; kdo pa to dela? Kaj tisti nadučitelj Jöbstl in šolski načelnik Trinko, pa si jih bomo že zapomnili, mi Slovenci . . . Tako je govoril slivniški župnik gosp. Hirti z enim možem, katerega ime mi je znano; ravno v tistem času, ko sem jo jaz mimo njegovega farofa pihal proti dravskemu polju. Mislim sem si: ja kaj pa se slivniški župnik za nas Razvančane briga; on ja ima v svoji fari veliko takih podrepnikov, katerim bi njih dušice pred preklenskimi pogubljenjem rešiti zamogel, pa ne se za eno občino skrbeti, katera ga prav nič ne briga. Veste, Vi gosp. župnik Hirti, mi Razvančani smo in ostanemo „nemčurji“, če se Vi in vsi črnosukneži na glavo postavite. Našemu gospodu nadučitelju Jöbstl kakor tudi šolskemu načelniku gosp. Trinko vsa čast za njih delo; le tako naprej, saj Razvanje ne bo padlo!

En trdi „nemčur“ iz Razvanja
Razvanje. (Požigi v Razvanji.) Na 3. t. m. začelo je ob 3/4 na 12. uri ponoči pri posestniku Simon Kesarju goreti, odkoder se je tudi hišno poslopje Jakoba Wresnig vžgalo in ga je plamen uničil. Na 4. t. m. ravno v tisti

uri ponoči začelo je zopet pri vdovi Alojziji Roth goreti; bilo bi 11 kosov živali v plamenih zgorelo, ako bi naš gosp. Mih. Kowatschitsch ne bil te vboge živali rešil; sam v smrtni nevarnosti, zbudil je namreč v hiši speče ljudi in je potem živino iz štale spravil, ker je že vrh in okoli njega gorelo; njemu gre vsa hvala za njegov trud. Tudi so se pri tem požaru domača požarna bramba Razvanska, kakor Bohovska in Hočka veliko hvale zaslužili. Ni še znano, na kateri način so ti požari nastali, pa najbrž je ena roka ogenj oba omenjena večera zažgala. Škode imajo nesrečni posestniki okroglo 30.000 kron; proti temu so zavarovani vsi skupaj za 5.600 kron; pač velika zguba.

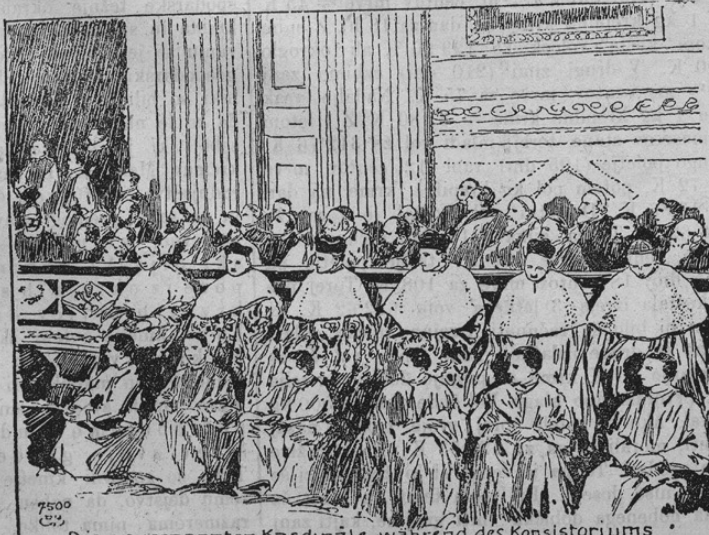
Hoče. Pri nas v Hočah imeli smo pa zopet sveti misijon v preteklem tednu; pa ne vem zakaj, da se zopet Marijino društvo poveča ali da bi postali Razvančani nakrat sami „narodni“ Slovenci . . . Heil.

Iz Kozjega okraja. Pred kratkim časom smo čitali, da je deželni zbor kranjski sklenil, da dobi klerikalna „zadružna zveza“ v Ljubljani 700.000 K posojila, namreč tisti denar, katerega je ljudstvo zložilo za napravu slovenskega vseučilišča v Ljubljani, in da tistega denarja oziroma posojila vseučilišče najbrž nikdar vidilo ne bo. Pač škoda denarja za klerikalne nikdar polne mavhe! Mogoče duhovniška posojilnica v Dobji pri Planini, kot podružnica „zadružne zveze“ v Ljubljani, katero vodi le sam župnik Vurkelc, zato tako strogo gospodari, da bi pri-gospodarila za vrnitev ogromnega posojila po 700.000. Pred kratkim se je ena ženska pritožovala, da je imela shranjeni denar v posojilnici pri župniku Vurkelcu in da je tudi posojilniško knjižico vedno pri njemu (župniku) puščala. Župnik je razne izdatke v knjižico zapisoval brez potrjenja prejemnika oziroma prejemnice, vboga žena pa sedaj trdi, da je več izdatkov neopravičenih in da ji v posojilnici shranjenega denarja manjka. Lahko bi pa izpoved dotične ženske resnična bila, ker baje župnik kot voditelj posojilnice, z udi posojilnice nobenega posvetovanja, komu bi se denar posodil, ali kdo je denar vložil, nima. On gospodari s tujim denarjem po svoji volji. Res čudno, da za farske posojilnice nobena postava ne velja. Ni pa čudno, da take posojilnice večkrat zavozijo in mnogo ljudi oškodujejo. Ne bom tukaj našteval slučajev zavozenih farskih posojilnic, ker je ta stvar že po širokem svetu znana, pa čuditi se moram, zakaj ne posežejo državne oblasti pravočasno vmes. Kaj pomaga oškodovanemu ljudstvu, če so taki činitelji, kakor n. p. Weiss, Kaiser, dr. Hudnik, Jošt z ječo kaznovani; denarja le ni nazaj, ljudstvo ostane le oškodovano in vbogo . . .

Iz Jesenic. * * * Kaj je že svetovno znano, so se vršile dne 3. t. m. na Jesenicah občinske volitve, pri katerih so združeni jeseniški cerkveni klerikalci v vseh treh razredih prodrli. Pri teh volitvah je gospodarska stranka, katera je pred 4 leti kompromisno s klerikalci z roko v roko šla, popolnoma propadla. Jeseniška klerikalna stranka je to pot postavila najbolj zagrizene in prononcirane strankarske kandidate, kateri večinoma tudi sovražno proti tovarni nastopajo, iz katerega vzroka je bila tovarna primorana se pridružiti gospodarski stranki. Tovarna, katera je imela skozi vsa leta več zastopnikov v občinskem odboru, nima danes niti enega. Seveda tovarni to ni všeč kot največji davkoplačevalki na Jesenicah ter se končno tudi ne strinja z rezultati jeseniških volitev. Kako grdo se je postopalo od strani jeseniškega župnika proti voditelju gospodarske stranke, bodemo radi pomanjkanja prostora prihodnjč priobčili. Pribito pa je, da so klerikalni agitatorji od župnika do zadnjega podrepnika z vsem pritiskom in silo nastopili pri agitaciji in pri pobiranju legitimacij in glasovnic. Ti slučajji se bodo naznanili državnemu pravdniku in ako bo ta smatral, da je bila ta agitacija pravilna, se tudi z njo strinjamo. Namesto pa, da bi bili jeseniški cerkveni klerikalci z izidom volitev zadovoljni, še vedno bruhajo proti našim kandidatom. Tako se razvidi iz delavskega glasila „Naša moč“ z dne 5./XII. t. l. Jesenice v taboru S. L. S. Komično je, da tu nastopajo klerikalci proti nekem Humru, — kateri ni bil v nikaki zvezi z gospodarsko stranko. Nadalje se izgovarjajo, dokler bo vodila tovarniško politiko oseba, ki se je čez vsako napravu v korist delavstva začasna gerentstva pritoževala in napadala po časopisih in svojih sestankih naše zadružništvo, katero smo ustanovili z svojimi žulji, da se ne množi odušerstvo na Jesenicah, takih ljudi ne bomo volili. Na to vprašamo samo gospoda župnika Skubica in njegovega podrepnika Rozman Petra, kedaj da se je dotična oseba, to je bil naš zastopnik gosp. Anton Pongratz, pritoževal čez vsako napravu v korist delavcev v gerentskih sejah? Potem nam naj pove še gospod Skubic, pisatelj klerikalnih

Novi kardinali v vatikanu.

Naša slika kaže prizor izpred par dnevi zgodivšega se slavnostnega imenovanja novih kardinalov po papežu. Novo imenovani kardinali so se udeležili slavnostnega konzistorija v vatikanu. Na naši sliki jih izpoznamo na krasnih s hermelingim kožuhom okinčanih oblekah. 13 novo imenovanih kardinalov sprejelo je pod starodavnimi svečanostmi v konzistoriju od papeža kardinalski klobuk kot znamenje njih novega dostojanstva. Obenem se je izvršila nad njimi ceremonija odpiranja in zapiranja ust.

Die neuernannten Kardinalē während des Konzistoriums im Vatikan